

kundige, pater Garucci, houdt zich met de uitgave dezer opschriften bezig, en zal de resultaten van zijn onderzoek in eene der eerstvolgende afleveringen van de werken van het archaeologisch Instituut te Rome mededeelen.

Overleden. — Den 8 ll. is te Milaan, in den ouderdom van 84 jaren, overleden, de met roem bekende letterkundige Giovanni Ghirardini.

— Volgens berigt uit Athene dd. 5 ll. is aldaar de hoogleeraar (vroeger minister van Buitenlandsche Zaken) Argyropulos overleden. A. Z.

MEDEDEELINGEN.

ARCHIEF VAN DELFT. TWEE BRIEVEN VAN DEN PRINS VAN ORANJE. 1567.

(Extract uit het „Registre vande Resolutie ende eerst van de resolutie ghenomen by die ghehele vroetschap Beghinnende fo. 1^o. 1565.” Folio 11 v^o. sqq.)

„Alsoe opte leste dachuaert ghehouden den XXIX^{em} aprilis lestgheleden mijn heer die Prinche van Orainge ij missiuen deene addresscherende ande staten van hol. ende dandere senden aduocaet vand. zelfden staeten hadde doen presenterē waerby sijne Ex^o. te kennē gheuede dat hem van node is om sijn pliculiere saecken en affaires seeckeren tijt te absenteren ende te reysen In duytslant Versouckt vande staten hem te willen assisteren en bystandt te doene (ome sijne schulden te betalen) by leeninghe met die some van XX^m kr. gul. ende dat op Interest den penn V ofte soeveel meer als die staeten soudē beuynden Bedelicken te wesen, als breder blijcken sal byde selue missiūc Is by borghemrn schepenen ende vroetschap gheresolueert dat die ghedeputeerden reysende ter dachuaert hem conform zullen maecken die meeste stemen.”

„Copie”. „Monssr Laduocaet Entant que me conuiet pour mes negoces particulieres me transporter quelque temps en Allemagne, Pourquoi Je desire surtout pourueoir q mes credituers soient paieez et contentz, Ce que (pour La difficulte et chierie de Largent, quy nest en ce quartier recourable, a cause dela grande perplexite du peuple, en la quelle Il se treuee per ce troublent temps) ne scay effectuer, non scachant coment y donner ordre, Jay aduyse de mē addresser aux estatz, et vous ay a ceste Raison bien voulu prier, leur donner a cognoistre, et prier de ma part bien affectueusement quil leur plaise ce considere, me faire quelque gracieuse prest, Jusques a mon Retour pardecha, que Jespere (auec layde de Dieu) sera de brief, soit de XX^m ou de plus ou moins florins a raison de cinq pour cent ou autre tel Raisonnable Interest que bon leur semblera, a fin que par ce moyen Je me puis, auecq mon honneur (gardant ma Reputation) de mesd^e credituers defaire, content de donner aux^e estatz telle et sy bonne assurena quilz demanderont pour n'en recepuoir aulcune parte, come Jespere ne feront. Et me confiant entierement en eulx, rememorant la bonne affection quilz m'ont tousiours porte, quilz ne se trouueront difficiles de moy complaire, ne la feray plus longue, fors quilz m'obligeront par le plaisir qu'eux, et vous par vre faueur et assistance, en cecy me ferez a le Reconnoistre toutes et quantes fois ql vous plaira que vous en donne Lexperien. A tant monssr. Laduocat me Recommandant de bien bon coeur en vre bonne gre Je

prie au createur vous donner en sante longue vie. De Breda le xxj Jour dapuril, xv^olxvij.

(Soubaigne) vre bien bon amy
Guille de nassau

(Et sur d'hors estoit escript) A monssr. Laduocat des estatz dhollande”. —

„Copie.” „Mijn Heeren Ick scrijue daduocaet vanden Lande wt zeeckere Bedenen begherende dat hy die zelue van mijn tweghen u wilt voorhouden ende te kennen gheuen, Ende alsoe ghy mijn altijd zeer gunstich ende gheuecht zijt gheweest alomme vruntschap te bewijsen daer van Ick u nijet ghenouch en can bedancken, hope ende betrouwe Ick my gansschelicke dat ghy In desen my nijet en sult weygherich vallen en verskere u zulcx tot allen tijden te bekennen ende daer van te gheuen volcoemen experientie soe wanneer ende dickwille als ghy my zult begheren te employeren. Hiermede mijn heeren bysondere goede vrunden ghebiede Ick my hertelicken tuwaerts ende bidde den almoeghenden heere u te saemen te ghespaeren In goede ghesontheyt Ghescreue tot Breda den xxj^{em} dach aprilis a^o lxvij,

(Gheteyckent) U goede vrunt ende dienstwelighe
Guille de nassau,

(die superscriptie es dese)

An mijn heeren den Staeten van hollt.”

In de *Resolutien der Staten van Holland*, van 29 April 1567, vind ik, p. 19, van beide bovenstaande missiven gewag gemaakt en den *hoofdzakelijken* inhoud er van opgegeven, terwijl de afloop der zaak, p. 22, 25 en 34 van genoemde *Resolutien* wordt vermeld. Vergel. ook: *Bilderd. G. d. V. VI*, p. 78 seq. — Ik deel deze brieven hier mede, omdat mij vrij waarschijnlijk voorkomt, dat zij nergens meer in 't *origineel* voorhanden, noch ook vroeger in druk verschenen zijn, en te meer, aangezien mij dezer dagen door Dr. Janssen werd berigt, dat de heer v. d. Bergh, Adj. Archivaris van het Rijk, hem verzekerd had, die brieven *niet* in 's Rijks archief te hebben aangetroffen. Tevens schreef de redacteur van den *Bode* mij, dat deze missiven niet afgedrukt waren in Gachard's *Correspond. de Guill. le Taciturne*.¹⁾ Ten slotte komt het mij niet onbelangrijk voor, in de *Archives de la Maison d'Orange-Nassau*, III, p. 65, de woorden: — „me suis bien voulu transporter vers Allemaingne,” etc. tot aan „mes dit affaires,” in den brief aan Philips, met het eerste gedeelte van dien „A monssr. Laduocat des estatz d'hollande” gerigt, te vergelijken.

Delft, 24 Nov. 1860.

Mr. J. S.

1) Bl. 20 der aangeh. *Resolutien* lees ik: „ende tot dien eynde hebben (de Gedeputeerden der steden) begeert *Copie* van beyde de Missiven, de eene aen de Staten, ende de andere aen den Advocaet geschreven.” enz.

BOEKBESCHOUWING.

Geschiedkundig onderzoek naar de Armoede in ons Vaderland, hare oorzaken en de middelen, die tot hare vermindering zouden kunnen worden aangewend. Door Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER. Bekroond door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, in het jaar 1851. Tweede druk (Een deel, klein 8^o.) 1860. f 2.—

Dit uitmuntende werk van den heer de Bosch Kemper is bij hen, wie pligt of lust tot een gezet onderzoek van